

Pseudovetenskap i UFO-Sverige

UFO-Sverige har tillkämpat sig respekt genom åren. Gång på gång har dess styrelse betonat att man försöker arbeta med vetenskapliga, kritiska metoder. En titt i de senaste numren av den interna medlemstidningen *Rapport Nytt* ger dock en annan bild. Redaktören Annelie Rossanders (AR) åsikter avviker ibland kraftigt från UFO-Sveriges officiella linje.

För det första har AR antivetenskapliga åsikter. I ledaren 4/2000 får vi veta att "[d]et tar väldigt lång tid innan nytänkande accepteras i akademiska kretsar. Tjugo år för en ny tanke att slå igenom i universitetsvärlden är inte ovanligt. Motståndet beror oftast på den oerhört starka maktfaktor som etablerade trossystem utgör inom universitetsvärlden." I ledaren 2/2001 står att "de som vågar utmana konventionella åsikter inom vetenskapen, som ju är ett konservativt maktsystem vars största syfte är att vidmakthålla de etablerade forskarnas dogmer, och inte det fria tänkandet som seriös forskning borde ägna sig åt, kan räkna med att stöta på svårigheter och problem i form av direkt avspisning, utfrysning och publiceringssvårigheter". Oliktänkande påstås bli ignorerade, och "maktmedlen är många och utstuderat effektiva: hotelser, formella reprimander, ryktes-spridning och avskedanden".

Det är förvånande att se dessa extremt vetenskapsfientliga åsikter spridas av redaktören för en av UFO-Sveriges tidskrifter. Naturligtvis har det förekommit en del fuffens och otrevligheter i vetenskapens historia (jag vet inget om de konkreta fall som AR nämner), men personligen känner jag inte till några skäl att tro att det inom vetenskapen skulle finnas mer mobbning och dogmatiskt tänkande än inom, säg, textilindustrin eller nyhetsjournalistiken.

För det andra har AR pseudovetenskapliga böjelser. Med pseudovetenskap menar jag vetenskapligt ogrundade påståenden som framförs under skenet att de har vetenskapligt stöd.

AR är förtjust i spekulativa teorier om forntida rymdbesök (se t.ex. ledaren i nr 1/2000 och nr 4/2000 s. 14-15), men har kanske inte uttalat sig tillräckligt tvärsäkert för att behöva klandras. Det finns dock allvarligare fall. I ledaren 1/2000 sägs att "Darwins evolutionsteori visat sig ha allvarliga brister som till exempel 'den felande länken'". I artikeln "UFO – Den nya vetenskapen" (komplett version i nr 2/2001) går AR längre. Här påstås att "den gamla traditionella darwinistiska teorin om människans utveckling håller på att krackelera sönder i småbitar". AR hävdar vidare att det finns material som bevisar att det har funnits människor på jorden i hundratals miljoner år. Det ska finnas ett 600 miljoner år gammalt fotspår i Utah.

Påståendena är pseudovetenskapliga. Att människan skulle vara mycket äldre än den gängse uppfattningen kommer från boken *Forbidden Archaeology* (1994) av Michael Cremo och Richard Thompson, publicerad av "Bhaktivedanta Institute, International Society for Krishna Consciousness". Medan kristna kreationister anser att jorden är mycket yngre än det vetenskapliga budet på ca 4,5 miljarder år, menar deras vediska kolleger att den tvärtom är mycket äldre, och att människa och apa har levat sida vid sida i flera hundra miljoner år. Cremo och Thompson försöker visa att den vediska historieskrivningen är korrekt. Deras metod är dock densamma som kreationisternas: De citerar sedan länge förkastade resultat som byggde på felaktiga teorier eller opålitliga åldersdateringsmetoder, de förlitar sig på sägner och myter när det passar dem, de före-drar fantastiska teorier före uppenbart enklare, de begår logiska misstag, och så vidare. För den som vill veta vad arkeologer och antropologer av facket tycker om Cremos och

Thompsons teorier rekommenderar jag recensionerna [1]-[3]. Särskilt [1] är välbalanserad och innehållsrik.

AR:s åsikter har framförts i många nummer utan att någon har protesterat i vare sig *Rapport Nytt* eller *UFO-Aktuellt*. Följaktligen förmodar jag att en majoritet av *Rapport Nytt*s läsare, inklusive UFO-Sveriges styrelse, finner AR:s skrivelser vara i sin ordning. I så fall har organisationen sagt adjö till vetenskapen. Det duger inte att säga att AR bara representerar sig själv eller att det är "högt i tak" i UFO-Sverige. En vetenskapligt inriktad organisation kan inte publicera pseudovetenskap. Om så ändå sker bör det snabbt och tydligt rättas till.

Jesper Jerkert
ej medlem i UFO-Sverige men däremot i Vetenskap & Folkbildning

Referenser

- [1] W Tarzia: "Forbidden Archaeology: Antievolutionism Outside the Christian Arena", *Creation/Evolution* 34, 13-25, 1994. På internet: www.ramtops.demon.co.uk/tarzia.html
- [2] C Groves: "Creationism: The Hindu View", *The Skeptic* (Australien) 14(3), 43-45, 1994. På internet: www.talkorigins.org/faqs/mom/groves.html
- [3] BT Lepper: "Hidden History, Hidden Agenda", *Skeptic* 4(1), 98-100, 1996. På internet: www.talkorigins.org/faqs/mom/lepper.html